

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLII.

ZATURDAG den 9den DECEMBER 1854.

No. 49.

Curacao den 1 December 1854.

Aan de Redactie van de Curaçaosche Courant.

MYNHEER DE REDACTEUR!

Ik neem de vryheid UEd. nevengsaande bydrage, handelende over het ontstaan van Epidemiën op dit eiland, ter plaatsing in Uw geacht weekblad aan te bieden.

Uw Ed. dienstwillige dienaar,

G. A. L. FERGUSON;
Offic. van Gez. 2e. kl.

In de Curaçaosche Courant van den 20 Mei 1843 No. 20 vindt men een ongeteekend ingezonden stuk, waarin gezegd wordt:—

“Zouwel uit schriftelyke berichten als uit overleveringen blijkt het dat er sedert den aanvang van de 18e. eeuw en welligt sedert het tydstip van inbestemming der Hollanders, van tyd tot tyd epidemische ziekten onder de Europeesche matrozen en soldaten hebben geheerscht; doch zoo verre het den schryver van dit stuk bekend is, was er tot heden toe nooit een verslag van deze ziekte in eenig geneeskundig tydschrift of ander werk bekend gemaakt. Zulks is in vele opzichten te bejammeren geweest, want het is door deze niet openbaar maken, dat by het weder verschynen zulker ziekten de kennis en inzichten, die by ons vorige verschynsels verkregen zyn, weder verloren raken. De Heer S. J. de Jongh is de eerste geweest, die zulks heeft gedaan door het plaatsen in dit weekblad van zyn verslag der Epidemie, welke in den aanvang van dit jaar geheerscht heeft onder de Equipage van Zr. Ms. Brik Merkuur.”

Men zal met den schryver van dit stuk eens zyn over de doelmatigheid om beschryvingen te geven van epidemien, welke op Curacao geheerscht hebben; ik zoude echter hierby willen voegen dat het wenschelyk ware de bekendmaking der aangenomene oorzaken van de ziekte, op de plaats zelve, gedurende de epidemie, te laten geschieden, opdat anderen beter in de gelegenheid zouden zyn deze oorzaken critisch te onderzoeken; want slechts hierdoor kan men tot de waarheid geraken. Uit gebrek aan een wetenschappelyk blad alhier, zoude deze bekendmaking voegzaam kunnen geschieden door middel van de Curaçaosche Courant; immers de redactie is steeds genegen de kolommen van dit blad open te stellen voor dergelyke bydragen, en het is daarom dat ik thans hiervan gebruik maak, om de vroeger opgegevene oorzaken der gele koorts epidemien te Curacao, te vergelyken met die, welke tegenwoordig daarvoor aangenomen kunnen worden, en zoo doende, indien mogelijk, te geraken tot het bepalen van natuurlyker oorzaken, welke de gele koorts alhier doen ontstaan, in de hoop dat dit schryven belangryker bydragen van meer ervaren geneesheeren zal uitlokken; want voerf moet ik zeggen niet te behooren onder de geneeskundigen, die een aantal gele koortslidder onder behandeling hebben of gehad hebben; enkele heb ik zelf behandeld, maar vele zien behandelen.

By het heerschen van gele koorts epidemien op dit eiland in de laatste 15 jaren, zyn de equipagen van Zr. Ms. oorlogschepen altyd daardoor aangetast geworden; en ook andere vreemdelingen uit koudere gewesten hebben in deze tyden hunne acclimatisatie tol betaald. Gaan inboorling of geacclimatiseerde vreemdeling heeft in eenige dezer epidemien geleden.

Die Epidemiën zyn de volgende:

1. Onder de Equipage van Zr. Ms. Brik de Valk, van December 1839 tot April 1840. Deze is niet beschreven geworden, en van de luchtgesteldheid gedurende het jaar 1839 weet ik alleen dat het volgens gehouden aantekeningen in het Militair Hospitaal, gedurende het geheele jaar N. E. 0,799 geregend heeft, waarvan in October N. E. 0,320; in November N. E. 0,225 en in December N. E. 0,030.

2. Onder de Equipage van Zr. Ms. Brik Venus van December 1841 tot February 1842. Van deze vindt men algemaens waarnemingen vermeld door den Heer Chirurgy Majoor H. Schorrenberg in het Nederlandsch Lancet 5e. jaargang. Volgens deze waarnemingen heerschte toen onbestendige scherpe Noorde en Noord Ooste winden, welke vergezeld gingen van koude regenvlagen, zoodat het verschil op den thermometer, somtyds binnen den tyd van 2—3 uren vier en meermalen zeven graden bedroeg. Volgens de Curaçaosche Courant bedroeg de by de directie der Zoutpannen, gedurende het geheele jaar 1841 waargenomen regen N. E. 0,616, waarvan de meeste in September, October en November gevallen is; in January 1842 was de hoeveelheid N. E. 0,016 en in February N. E. 0,016.

3. Onder de Equipage van Zr. Ms. Brik Merkuur in 1843 van January tot April.—Van deze epidemie heeft wylens de Officier van Gezondheid de klasse de Jongh hierboven gemeld verslag geleverd en gemeld dat in December 1842 en in January en February van 1843 meestal vochtige Noord en Noord Noordooste winden geheerscht hebben. De gevallen regen bedroeg volgens de aantekeningen by de directie der Zoutpannen in 1842 November N. E. 0,059, in December N. E. 0,051; van January 1843 wordt gemeld dat het in de eerste helft der maand, hier en daar met buijen tamelyk zwaar geregend heeft. In February van datzelfde jaar is er een zware aardbeving op al de bovenwinds eilanden gevoeld geworden; de eilanden beneden den wind hebben hierin niet gedeeld.

4. Deze epidemie is ook niet beschreven, zy heeft zeer laag aangehouden; in het Militair Hospitaal alleen zyn tachtig personen daaraan overleden. De Equipages van Z. M. oorlogvaartuigen, Hollandsche, Engelsche, Amerikaansche en Spaansche koopvaarders en de nieuw aangekomene manschappen by het garnizoen alhier, alsmede andere vreemdelingen zooals Franschen en Italianen, die zich destyds hier bevonden hebben er deel in gehad. De ziekte is begonnen in December 1852 en heeft tot het begin van Maart sterk gewoed; vervolgens met enkele gevallen aangehouden tot November, toen zy nieuw weder kreg in de pas aangekomene militairen, wier getal tot beneden de helft door die ziekte vermindert is geworden. In February 1854 is deze epidemie opgehouden.

Den 1 September 1852 is de Deensche Oorlogsbrik Mercurius alhier binnen gekomen met gele koorts lyders aan boord. Dit geval kan men niet rekenen onder de geheerscht hebbende epidemien. Het vaartuig is op quarantaine geweest en slechts 17 man van zyne equipage zyn in het quarantaine hospitaal behandeld geworden. Den 22 van dezelfde maand heeft de Mercurius de haven weer verlaten geheel vry van ziekte.

In de maanden November en December 1853 en de daaropvolgende January en February heeft de Scarlatina alhier algemeen geheerscht. In 1853 zyn er aardbevingen op de bovenwinds eilanden en de vaste kust gevoeld geworden; in Curacao is op den 22 Mercurius 3 uren 'smorgens door weinige personen slechts, eene zachts beweging ondervonden.

De gevallen regens in het stedsdistrict waren:

1853	N. E.
January	0,007 op den 13.
February	0,079 in 6 d. tusschen den 4 en 24.
Maart	0,016 „ 3 „ „ „ 8 „ 14.
Mei	0,028 „ 3 „ „ „ 22 „ 27.
Juny	0,029 „ 3 „ „ „ 13 „ 23.
July	0,055 „ 8 „ „ „ 1 „ 29.
Augustus	0,113 „ 2 „ „ „ 1 „ 26.
Septemb.	0,037 „ 3 „ „ „ 1 „ 16.
October	0,190 „ 9 „ „ „ 3 „ 30.
Novemb.	0,310 „ 17 „ „ „ 1 „ 30.
Decemb.	0,056 „ 6 „ „ „ 1 „ 23.

1854	N. E.
January	0,057 „ 7 „ „ „ 2 „ 24.
February	0,019 „ 3 „ „ „ 4 „ 15.

In November en December is de hoogste stand van den thermometer van Fahrenheit geweest:

'smorgens 85°, 'smiddags 87° en 's avonds 86°.

De laagste stand was 'smorgens 80°, 'smiddags 81° en 's avonds 81°.

Deze laagste thermometer standen zyn altyd het gevolg van koudere luchtstromen, die regens te weeg brengen. De gemiddelde temperatuur kan ik door gemis van dagelyksche aantekeningen niet opgeven.

5. In het begin van July 11. heeft de gele koorts zich weer vertoofd en sedert heerscht zy sterk aan boord van Zr. Ms. Korvet Pallas, Brikken Lynx en Arend; gelyk vroeger werden ook vreemde koopvaarders daerby aangetast.

Behoort zyn de gevallen regens van January tot February 1854 gemiddeld geworden; die der vroegere maanden zyn:

N. E.	
Maart	0,010 op den 15.
July	0,047 in 4 d. tusschen den 24 en 31.
Augustus	0,079 „ 7 „ „ „ 1 „ 27.
Septemb.	0,028 „ 2 „ op „ 13 „ 15.
October	0,100 „ 4 „ tusschen „ 7 „ 16.
Novemb.	0,061 „ 6 „ „ „ 2 „ 29.

De maand Augustus heeft zich gekenmerkt door veranderlyk weer. In de eerste helft der maand waren de heerschende winden noord en noordoost, in de tweede helft oost en kalmte. De hoogste thermometer stand was 87° (op den middag), de laagste 80° (des morgens). Het heerschende ziekte karakter was Catarrhaal-rheumatisch, en opmerkelyk was de hyperaemische toestand van het slymvlies der mondholte, welke by meest alle zieken werd opgemerkt.

Gedurende de maand September was de lucht gewoonlyk over dag bewolkt en 's avonds helder; het heeft meestal sterk gewaaid; 'smiddags uit het oosten, 's morgens en 's avonds uit het noorden en noordoosten. Ook zyn er eenige kalme dagen geweest. De hoogste stand van den thermometer was 89° ('s middags), de laagste 84° ('s morgens). De influenza heeft in deze maand algemeen geheerscht.

De maand October leverde zoowel vochtige als drooge dagen op. De luchtstromen waren in rigting en in snelheid zeer veranderlyk; dikwyls noord en oost, eenige malen zuid; en van steyve wind tot kalmte afwisselende. De hoogste thermometer stand was 89° ('s middags) en de laagste 82° ('s morgens).

In de maand November waren vele zeer warme dagen; inboorlingen zelve gevoelden de doordringende werking der zon; zelfs de nachten waren warm; meermalen stond de thermometer om 11 ure 's nachts in een open vertrek op 87°. De luchtstromen waren ook wel in rigting als in snelheid zeer veranderlyk. Op het midden en einde der maand zyn er enkele koude, regenachtige dagen geweest. De hoogste thermometer stand was 89° ('s middags) de laagste 81° ('smorgens).

(Wordt vervolgd.)

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 8 December 1854.

NAMENS den Heer Gouverneur a. i. wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 16 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 11½ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

Aanbesteding by aannemelyke aanbieding

WEGENS het in order brengen met bylevering der benoedigde materialen van Een huis gelegen op Pietermaai in de nabijheid van de criminele gevangenis tegen over de Steene Padspoori,

en zulks om te dienen als werkplaats voor den Geweermaker by het Garnizoen, volgens het bestek, enz. ter Administratie van Financien berustende.

De genen, die genegen mogten zyn zich te verbinden tot het in order brengen van gemelde werkplaats, gelieven zich ter Administratie van Financien te vervoegen op Dingsdag, den 19 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot, met beslotene biljetten van inschryving, waarin de aanbiedene prys duidelyk zal dienen vermeld te worden.

Wordende de belanghebbenden verzocht by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daarby te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 8 December 1854.
De waarnemende Administrateur van Financien,
GORSIRA.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving

WEGENS den verkoop van meer of min 33,800 lb. Roodperuwout, afkomstig van de Rijksoverheid in de Landmagazynen.

De genen, die daarin gading hebben, gelieven zich by beslotene biljetten van inschryving ter opgemelde Administratie te vervoegen, alwaar die biljetten zullen worden aangenomen op aanstaanden Dingsdag, den 12 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

De belanghebbenden worden verzocht om by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daartoe door iemand anders te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 8 December 1854.
De waarnemende Administrateur van Financien,
GORSIRA.

DE ondergeteekende maakt hierby aan de belanghebbenden bekend: dat de betalingslysten over de verloopene maand November by hem liggen tot het ontvangen der civile tractementen, pensioenen en gratificatie, en de ondergeteekende tot de uitbetaling dier tractementen, enz. ten zynen kantore zal varen van af den 11 tot ultimo dezer maand, van des morgens negen tot des namiddags te twee ure, zullende na laatstgemelden datum, de voormelde betalingslysten met de daarop als dan nog onbetaalde bedragen, aan de Administratie van Financien worden afgegeven.

Curaçao den 8 December 1854.
De Koloniale Ontvanger,
P. I. BEAUJON.

TER verzending naar Nederland per de Nederlandsche Schoonerbrik *Præsus*, zal er ter Koloniale Secretary alhier een Brievenzak worden opgemaakt, dewelke in den loop der aanstaande week zal gesloten worden; dag en datum nader te bepalen.

Curaçao den 8 December 1854.
De Commis, belast met de Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

Maatschappy tot Onderwys.

DE Algemeene Vergadering, belegd op den 4 dezer, is, uit hoofde van onvoorzichtigheid, verdragd op Maandag, den 11 dezer, des avonds te 7 uren, in het Schoolgebouw.

Curaçao den 7 December 1854.
De Secretaris der Maatschappy vermeld,
J. H. SCHOTBORGH.

HEDEN overleed in den ouderdom van 56 jaren en 2 maanden, onze geliefde vader, de Heer ABRAHAM HAIM SENIOR.

Curaçao den 1 December 1854.
D. SENIOR JR.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

BY HET GRAF VAN den Heer ABRAHAM HAIM SENIOR.

Met eerbiedigen schroom tred ik by deze smartvolle gelegenheid op om u, waarde vrienden, in korte bewoordingen het groot verlies te schetsen dat de inwoners van dit eiland in het algemeen, en wy als Israëlieten in het byzonder door het verscheiden van den boven mynen lof verhevenen ABRAHAM HAIM SENIOR, te lyden hebben! Wie hem in zyn volle waarde gekend heeft, zal zich niet verwonderen dat ik hem boven mynen lof verheven noem, noch dat de kring, die by den laatsten afscheidsgroet aan de dooden gewoonlyk gering is, thans om zyn graf zoo aanzienlyk en plegtig zich vormt. En daar het eene gewoonte onder ons is, dat er by dergelyke gelegenheid een te voorschyn treedt, om dien groet met luide stemme te volbrengen, is het niet ongepast, is het pligt dat wy hier niet allen zwygen en ons met stomme lippen van deze heilige rustplaats verwyderen. Ja, van hier te gaan zonder een warmen vrendengroet aan het stoffelyk overblyfsel van dezen edelen menschenvriend te brengen; van hier te gaan zonder te herhalen dat wy de door hem aan onze maatschappy bewezene diensten naar waarde weten te schatten, en dat zyn verlies ons hevig smartelyk valt!—O! die hem gekend hebben, weten wel, dat wy hierdoor zouden toonen gevoellooze, ondankebare menschen te zyn!

Laten wy dus alvorens te scheiden, alvorens hem het allerlaatste vaarwel toe te roepen, die heugelyke dagen herdenken, die dagen toen hy nog in het volle bezit van gezondheid en krachten zich in ons midden bevond, zyne gezondheid en krachten meer tot nut van anderen dan van zich zelve of de zynen besteedende; toen hy als een baak daár stond, ons allen, die op 's levens kronkelpaden een' gids behoefden, voorlichtende; toen hy ons met zyn liefs en vriendelooz omgange, ten koste van zyn dierbaar leven te dienen!

Gy allen hier vergaderd kent gewis de oorzaak der ziekte, die hem na lang lyden eindelijk ten grave deed dalen. Zyn goede wil, om voor deze maatschappy belangeloos werkzaam te zyn, overtrof zyne krachten en heelaas! deze bezweken. Een enkel blik op zyn afgelegden levensbaan is genoegzaam om ons de waarheid hiervan te doen inzien.—Buiten zyne talryke bezigheden als hoofd van een aanzienlyk handelshuis, als liefderyke vader van een groot huisgezin, dat reeds vroegtydig het ongeluk heeft gehad de moeder te verliezen, had hy nog vele zware pligten op zich genomen. Lid van den Kolonialen Raad, van de Wees- en onbehoorde Boedelkamer, van de Schoolkommissie, van den Israëlitischen grooten Kerkenraad, President van de Spaarbank, en daarby ten alle tyde bereid zyne medeburgers met raad en daad by te staan! O! die krachtsinspanningen, ten dezen ontwikkeld, zyn wapens te over voor den Dood geweest.

Ziedaar, myne vrienden, in korte trekken de schets van zyn openbaar leven. In den dagelykschen omgang was hy ongetwyfeld de beste der vaders, de teederste der echtgenooten, de opregtste der vrienden.—De hand, die thans koud en levenloos daar nederligt, was altyd de hand der vriendschap; dat oog, dat nu gesloten is, was de spiegel van een edel hart, waarin echtgenoot en kinderen alle redenen hadden zich te verlustigen; kortom, de geest, die zich thans gewis in den schoot van Abraham bevindt, was ons allen zonder uitzondering goed en toegegen; en dit is voor ons dankbaar hart genog, om hem ook na den dood te beminnen, om tranen op zyn graf te plengen en den Hemelschen Vader voor zyne ziele te bidden.

Curaçao den 1 December 1854.
A. C. H.

CURACAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

- INGEKLAARD.—December.
2 ven. bark Abelina, Wefer, Pto. Cavalla.
" boot Monte Cristo, van der Bieat, Cumarebo.
4 eng. golet Sisters, Every, St. Eustatius.
ned. " Johanna, Neuman cz., Bonaire.

- 4 ned. golet Esther, Capriles, Rio Hacha.
" bark Silania, Flemming, Aruba.
" golet Cuatro de Marzo, Penso, Coro.
" bark Bonaire, Suares, Bonaire.
ven. golet Am. Julia, Thielen, Po. Cavallo.
ned. " Sirius, Auslyn, Cartagena.
5 " boot Dos Hermanos, Thielman, Bon.
" " Mary, Hart, Bonaire.
sp. brik Vitoria, Villalonga, Havana.
6 ned. golet Aruba, Tromp, Cumarebo.
ven. " El Suspiro de Tucaca, Godoy, Po. Cavallo.
fr. brik Malherbe, Fouache, Martinique.
7 ned. golet Maria Louisa, Curiel, Bonaire.
8 " " Franklin, Rojer, Zee.
ven. " Victoria, Olivares, Paraguaná.
UITGEKLAARD.—December.
1 ned. golet Aruba, Tromp.
" " Maria Louisa, Curiel.
2 " " Curaçoesche pakket, v. d. Singel.
" " Antonio, Leyba.
ven. " Am. Mita, Martines.
4 ned. bark Silania, Flemming.
" golet Franklin, Rojer.
5 " " Essex, Neuman.
ven. bark Carmen, Tallafarro.
ned. golet Johanna, Neuman.
eng. brik Magician, Bell.
sp. golet Otilia, Perez.
ned. " Barbolina, Wolfshoff.
ven. boot Monte Cristo, van der Bieat.
ned. bark Zeepaard, Evertsz.
6 " boot Dos Hermanos, Thielman.
" golet Cuatro de Marzo, Penso.
eng. " Sisters, Every.
ven. " Am. Julia, Thielen.
7 ned. boot Mary, Hart.
" golet Esther, Capriles.
" " Aruba, Tromp.
ven. bark Abelina, Wefer.
8 ned. golet Sirius, Auslyn.

Zondag, den 3, is alhier eene boot met den kapitein en het scheepsvolk, ten getalle van 10 personen, van het Amerikaasche Brik-schip DAVID K. AIKEN, te Boston te huis behoorende, aangekomen. Kapitein JAMES S. BROWN, gezagvoerder van dit vaartuig, verklaart dat hy van het eiland Trinidad met bestemming naar Puerto Cabello, was vertrokken, dat het vaartuig zwaar lek werd, en dat hy, na alle vergeefsche moeite te hebben aangewend om het boven water te houden en elders land te bereiken, hetzelde op den 27 November jl., op nagenoeg 11° 49' N. B. en 65° 50' W. L., in de diepte zook.

Naar men verneemt is in het laatst der jongst verloopene week, een Hamburger brik, komende van Liverpool en bestemd naar Puerto Cabello, op het eiland Aves verongelukt. Men kent geene byzonderheden van dit ongeval, doch geloof dat het vaartuig de Hamburger brik RAPID, Kapt. HANSEN, zal zyn. Dit vaartuig is, volgens de *European Times* van den 2 Nov., den 27 October, van Liverpool met bestemming naar deze haven vertrokken.

Waarnemingen van gevallen regens in 1854.

Wy kunnen met genegen vermelden dat de landbouwers op dit eiland zich thans kunnen verheugen met eenige goede buijen regens in den loop dezer week. Naar wy vernemen heeft het verleden Woensdag algemeen gegesend, doch niet overal even zwaar; in de West divisie is de regen het zwaarst geweest. De jongst verledene maand November heeft weinig regen gegeven, zoo dat de in Augustus en October geplante maïs weinig is vooruitgegaan. De rupsen hebben ook veel schade aan de maïs toegebracht, en alles wat in November geplaat werd, is door dezelve vernield geworden; men zal met de regenbuijen in deze week de geleden schade kunnen herstellen.

Op de bovenwinds eilanden heeft men in de eerste helft der maand November aanhoudende zware regens gehad. Dit is iets ongewoons, want gewoonlyk houdt het regensizoen in deze maand aldaar op. Het kan derhalve by ons ook het geval zyn dat het regensizoen dit jaer alhier zich later dan gewoonlyk instelt; er kan dus nog veel regenen. Men moet derhalve den moed niet verliezen; men moet trachten de door de droogte en rupsen veroorzaakte schade te herstellen; met aanhoudende regen in de maanden December en January kan alles nog ten beste schikken.

In de St. Thomas Courant van den 11 November zien wy dat op dat eiland na den buitengewoon zwaren regen van den 14 tot 17 October, verscheidene zware buijen gevallen zyn, en op den 10 regende het wederom zoo zwaar, dat men bevroed werd voor een tweede overstroming. Eenige boomen werden ontworteld, en de straten en wegen, welke men bezig was te herstellen, leden wederom eenige schade door den zwaren regen.

Uit het Algemeen Handelsblad tot den
27 October jl.

Men verzekert dat de antwoord-nota van Pruisen aan Oostenryk in zeer beleefde, ja zelfs in behoedzame bewoordingen is vervat. Door deze nota wordt het geschil als het ware in statu quo gehouden. Pruisen erkent, dat het zyne door het verdrag van 20 April aangegane verplichtingen wil nakomen; de andere uitleggingen, welke Oostenryk aan dat verdrag geeft en zyn inroepen van elders aangegane verplichtingen om die met den inhoud van het April verdrag te vereenigen, kan Pruisen niet als geldig beschouwen, vermits het eerst later, na nieuwe onderhandelingen en nadat het zal hebben overwogen of die veranderingen met zyn belang en die van Duitschland overeenkomen, tot eene zoodanige uitbreiding van het oude verdrag zoude kunnen besluiten. Ten aanzien der vier waarborgen kan Pruisen van zyne vroegere zinswyze niet afwyken; het heeft die te Petersburg ondersteund, zonder echter de niet-ervulling zelfs in de verte als basis te karakteriseren voor eene vyandige houding tusschen Rusland ter eene en Pruisen en Oostenryk ter andere zyde; wil men nu in Oostenryk die waarborgen beschouwen als een beroep op de gewapende beslissing, op de medewerking van Pruisen tegen Rusland, dan moet aan Oostenryk worden herinnerd, dat het die vier punten als onzeker en niet juist omschreven heeft verklaard, en zoo lang nu de punten niet nauwkeurig geformuleerd en aangewezzen zyn, in hoeverre zy met het belang van Duitschland overeenkomen, kan men Pruisen niet euvelduiden, dat het zich niet met woord en daad tot oorlog wil verplicht achten. Het Pruisische kabinet had inlichtingen verlangd, maar de laatste nota van den graaf v. Buol, die van 30 September, heeft die niet op voldoende wyze gegeven; derhalve reserveert Pruisen zich nog zyne vryheid tot het nemen van een besluit.

In eene in de maand October jl. te Bedford gehouden letterkundige vergadering hebben onder anderen lord J. Russel en sir H. Seymour, gewezen gezant te Petersburg, het woord gevoerd, slechts de laatstgenoemde heeft by deze gelegenheid over den oorlog in het oosten uitgeweid, zeggende:

Het land is op dit oogenblik getrokken in eenen oorlog, gewigtiger dan een dergenen, die in de laatste vyftig jaren zyn gevoerd, grooter dan de oorlogen van Napoleon. Het gansche voorkomen van Europa kan veranderd worden door de tegenwoordige gebeurtenissen. Men heeft my gevraagd of de te verkrygen uitkomsten gelyk zullen staan met de door het land gebrachte offers. Ik zal bevestigend daarop antwoorden. Hetgeen reeds is verrigt is van het hoogste gewigt. Ik spreek niet van de onmiddelyke uitkomsten. De aan den handel van dit land toegebrachte slag zal niets noodlottigs hebben, maar de, aan de uitbreiding van Ruslands magt gegeven stoot en de zedelyke verandering, welke in de aangelegenheden van Europa zal plaats grijpen, zyn van onberekenbaar gewigt.

De Keizer van Rusland is in de schaal gewogen, doch te ligt bevonden, en die hoogmoedige superioriteit onwaardig, welke hy een korten tyd in de raadsbesluiten van Europa heeft genoten, maar welke geene menschelyke kracht zal kunnen teruggeven. De Duitsche staten zyn thans bevryd van een knellenden druk en zullen deel hebben in de algemeene voordeelen van Europa.

Wat het verbond tusschen Engeland en Frankryk betreft, de slag van Waterloo had eene bloedige wonde gelaten, welke door geen diplomatischen balsem zoude kunnen zyn geheeld; doch de omstandigheden, die gedurende de laatste jaren hebben plaats gehad, hebben tusschen de beide landen eene verbroedering te weeg gebragt, welke, zoo ik hoop, van langen duur zal wezen. De oorlog is regtvaardig van de zyde der geallieerden. De godadienst is er vreemd aan en de eenstemmige wensch van dit land is, dat den verdrukten regt worde verschaft. Hoe nu zoude dit beter kunnen worden tot stand gebragt dan door de twee natien, die aan het hoofd der Europeesche beschaving zyn geplaatst. Wanneer men ziet tot hoever de vervolging in andere landen gaat, alsdan moet men den Hemel dank weten, van in een vry land te zyn geboren. (Deze redevoering werd herhaaldelyk luide toegejuicht.)

De expeditie naar het Oosten zal, onder anderen, ook eene geheele verandering te weeg brengen in de zaken der Muzelmanen en hunne overoude vooroordeelen uitroeijen. Reeds heeft men toch gezien, dat Sultan Abdul Medjid, in stryd met de Mahomedaanse gebruiken, zyn paleis te Therapia heeft aangeboden aan Mevr. de St. Arnaud, d'Allonville en Yusuf. Thans verneemt men, dat een kruis geplaatst is op het Fransche kerkhof te Konstantinopel, zonder

dat zich iemand tegen dit feit heeft aangekant, hetwelk sedert vier eeuwen zonder voorbeeld is.

Het Parysche volk geloofst algemeen, dat de reis der Keizerin in verbaud staat met hare zwangerschap. H. M. zou naar de hoofdstad der Somme vertrokken zyn, om van de heilige Theodosia eene gelukkige bevalling af te smeeken.

Het heeft de algemeene opmerkzaamheid tot zich getrokken, dat by de lykplegtigheid van den maarschalk St. Arnaud op den 16 October, in het hotel der Invaliden, overal eene hertogelyke kroon was aangebragt. Men trekt daaruit het besluit, dat de maarschalk de St. Arnaud nog kort voor zynen dood tot hertog benoemd is en dat zyne weduwe dezen titel zal dragen.

Er zal eene medaille geslagen worden ter nagedachtenis van den maarschalk St. Arnaud.

De *Nouvelliste de Marseille* verzekert, dat de Sultan, uit erkenning van de diensten, door den maarschalk de St. Arnaud bewezen, aan zyne weduwe een pensioen van 25,000 piasters per maand heeft toegekend. Buitendien bevat een brief verscheidene bijzonderheden omtrent de eerbewyzen, welke de Sultan aan het stoffelyk overschot van den maarschalk heeft laten wedervaren.

Men houdt zich op de munt te Parys bezig met het slaan van eene herinnerings medaille van den slag aan de Alma en zelfs van de vermeerstering van Sebastopol. De naam van den maarschalk de St. Arnaud komt op deze medaille voor en zy zal in omloop gebragt worden, zoodra de tyding van den val van Sebastopol zal ontvangen zyn.

Men verzekert, dat de generaal Canrobert een brief geschreven heeft aan de Keizerin, om haar voor de gewyde medaille, welke hem in den slag aan de Alma gewigtige diensten moet gedaan hebben, te bedanken. Het is eene medaille van de Maagd Maria (medaille van de onbevleete ontvangenis) en de Keizerin gaf hem die ten gescheuke by zyn vertrek met de woorden: Generaal, draagt gy deze medaille met geloovig vertrouwen, dan zal zy u beschutten.

Men betwyfelt te Bordeaux of de opbrengst van het departement (Gironde), dit jaar een vyftiende van een gewoon gewas zal bedragen; de vorderingen der eigenaars worden daardoor dagelyks grooter, de geringste 1853 Wyn wordt met 500 a 560 fr. betaald; Medoc 1853, wordt op 560 a 1500 fr. u. kwal. gehouden; de 1852 Wyn wordt van 700 a 2000 fr. betaald; deze laatste prys wordt door Ch. Lafitte bedongen; Montferand 1852, bedong 750 fr. De 1851 Wynen worden van 800 a 5000 fr. betaald; de Cotes Bassens hebben 1000 fr. bedongen, anderen eischen 1200 fr. De meeste eigenaars uit Graves, Sauterne, Barsac, enz. zullen niet oogsten.

De opbrengst van het gewas 1854, van de volgende eigenaars uit Medoc, is: Batailley Pauillac 6 a 7 vat; Chateau Lasces, 18 a 20 vat; Chateau Margaux, 16 a 18 vat; Kirwan Cantenac, 6 a 7 vat; Pontac 1½ a 1½ vat.

Te Blaye begroot men de opbrengst op niet meer dan 1000 a 1500 vat, de gemiddelde opbrengst aldaar, wordt op 20,000 vat berekend.

Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentie blad van Suriname.

Vrye handel, in het belang der Volksvoedingsmiddelen.

(Vervolg en slot van ons vorig Nummer.)

Tot het jaar 1847 hadden wy in ons vaderland eene beperkende wetgeving, vooral op den invoer van granen. Door de wet van 30 Mei 1847 (staatsblad No. 24) kwam hieraan, vooral ten gevolge van vrygevege maatregelen in Engeland, een einde. Men behield daarby slechts een zeer gering vast regt op den in- en doorvoer van boter, granen en slagvee, terwyl de uitvoer geheel werd vrygesteld met uitzondering van het laatste artikel, waarvan nog iets betaald werd. Die beginselen werden bevestigd, en voor de toekomst bestendigd in de wet van 3 Maart 1852, (staatsblad No. 19) en wy leven daarop op dit oogenblik. Was het wonder, dat men ze bevestigde, by het zien der uitkomsten, welke men door die vryheid des handels verkregen had? Deze blyken ons uit de mededeelingen, die jaarlyks door den minister van Financien gedaan worden nopens handel en scheepvaart, uit de *statistiek des handels*, gelyk men het noemt. De uitvoer van vee, vooral naar Engeland, nam jaarlyks toe, zoodat de vermeerdering over het tydperk van 1843 tot 1854 by het slagvee 250, by de kalveren 100, by de schapen 300 procent bedroeg. De invoer van vee uit Duitschland en andere streken vermeerderde daarby over die jaren niet naar evenre-

digheid, waaruit volgt, dat in den toenemenden uitvoer op geene andere wyze kan voorzien zyn, dan door vermeerderde veefokkery binnen 's lands.

De handel in granen won by de vrywillige wetgeving, daar alleen hierdoor de graanhandelaar in staat is, onbelemmerd overal inkoop te bewerkstelligen, de producten hier heen te voeren, en van hier weder uit te voeren naar die markten, waar daaraan behoefte bestaat. Die was zeer geschikt aan ons land den *eigenlyken graanhandel* terug te geven, zoo als wy dien vroeger bezaten, om onze koopsteden weder eenigermate tot voorraadschuren te vormen. Wat den graanbouw in ons vaderland betreft, ook hy schynt niet geleden te hebben by gemakkelijker en welligt goedkooper aanvoer van buiten. Statistieke opgaven toch van de opbrengst der voornaamste graansoorten van 1837 tot 1848 geven voor tarwe, rogge en boekweit in den regel steeds klimmende cyfers aan. De opbrengst der vyf voornaamste hier te lande geteeld wordende graansoorten bedroeg in de jaren 1837 tot en met 1841, jaarlyks gemiddeld 297,000 lasten, terwyl die van 1846 tot en met 1851, gemiddeld 326,000 lasten bedroeg. Maar reeds genoeg om te doen zien, dat onze voortbrenging juist in die takken van nyverheid, waarin het beginsel van den vryen handel gehuldigd was, niet heeft geleden.

Er is echter nog eene andere vraag te beantwoorden; deze: in hoeverre de vermeerderde voortbrenging nog wel als toereikend te beschouwen was voor de vermeerde navraag naar buiten, en, of niet door die navraag de pryzen zoozeer werden verhoogd, dat er werkelyk in het land eene vermindering van afzet ontstond? Met andere woorden: voedden de buitenlanders zich niet met vleesch en granen ten koste der inlandsche bevolking? Velen hebben dit beweerd, en het wordt, niet onderzocht en niet bewezen, aangenomen als een *volksgehoof*. Wy willen trachten aan te toonen, dat het een *volksbygehoof* is. Alleen in de eerste tyden, toen de voortbrenging zich nog niet op eenmaal gezet had naar de vermeerderde navraag, rezen de pryzen zoo aanzienlyk, dat zy tot verminderd verbruik aanleiding gaven. Overigens zien wy, byvoorbeeld wat het artikel van vleesch betreft, geene aanzienlyke verandering, de laatste jaren zelfs vermeerdering van den accyns op het geveest. Van 1831, tot en met 1844 beliep die jaarlyks van ongeveer 1 miljoen tot f1,470,000. In 1846, 47 en 48 bespaarde men eenige vermindering, maar in 1849 klom hy weder tot f1,734,000, in 1850 tot f1,610,000 en in 1851 tot f1,577,000. Er valt derhalve by deze cyfers aan geene vermindering van het binnenlandsch vleeschverbruik te denken. Ook de hoeveelheid der veraccynsde tarwe en rogge nam van 1845 — 51 merkelyk toe, in vergelyking met het tydperk van 1835 tot 1845, en toont derhalve ook in deze artikelen geene vermindering van consumtie, maar vermeerdering zelfs, met een oog op de eenigzins vermeerderde bevolking des lands.

Hiermede hebben wy kortelyk aange-toond, dat de toepassing der leer van den vryen handel proefondervindelyk in ons vaderland *deugdzaam* werd bevonden, en dat het gevoelen dergenen, die waanden, dat door steeds vermeerderde uitvoeren, gebrek en duurte in het binnenland zouden ontstaan, op geene genoegzame gronden staat. Er wordt sedert dien tyd in het binnenland niet minder verbruikt: want de voortbrenging is toegenomen en daarmede de volksrykdom, welke laatste natuurlyk velen in staat stelt uitgaven te doen, waarvoor zy zich vroeger zouden gewacht hebben.

Maar, wanneer het met de zaak aldus gelegen is, mag men zich toch verwonderen over de onbedachtzaamheid van zoovelen, die thans, by gedeeltelyke mislukking van den oogst en dure pryzen, dit alles op rekening van den vryen handel willen stellen, en de Regering aanzoeken, van den ingeslagen weg terug te komen, of althans den uitvoer van de voornaamsten der door ons behandelde artikelen te verbieden.

Er worden hiertoe op onderscheidene plaatsen verzoekschriften geteekend en ingediend. Zou het doelmatig wezen, dat de Regering er gehoor aan gaf, dat zy, ware het ook tydelijk, den invoer van vee en granen en dergelyke artikelen verbood of belemmerde? Wy aarzelen niet, die vragen nu en steeds ontkennend te beantwoorden. De redenen hiervoor vanden wy eerstens daarin, dat men de tydelijke duurte en hoogere pryzen ten onrechte aan de uitvoeren toeschryft, daar zy veelmeer een gevolg zyn van het gedeeltelyk mislukken des oogstes, hier en elders, derhalve van een werkelyk te kort in de opbrengst der meeste landen; ten tweede dat elk verbod van dien aard gevolgd moet worden door eene ver-

mindering van inlandsche voortbrenging, hetzyl in den beperkten of in eenigen anderen tak van nyverheid.

Er zal derhalve zeer spoedig op de verbodsmatregelen een grooter aanbod, b. v. van vleesch, enz. op de binnenlandsche markt volgen en derhalve tydelyk wel vermindering der pryzen plaats vinden, maar even snel de onmogelykheid der arbeidende bevolking om zich de voordeelen daarvan te verzekeren, daar het haar by kwyning der nyverheid aan de noodige middelen daartoe ontbreekt; ten derde moet hieruit volgen, dat de voortbrenging in de bewuste takken van industrie zal verminderen, tot de marktpyzen, voor een tyd kunstmatig gedrukt, zich door verminderingen toevoer weder op de gewone hoogte hebben hersteld. Het verbod van den uitvoer van granen in tyden van nood is daarenboven by elk denkbeeld van eigenlyken graanhandel onmogelyk. Welk koopman toch zal by schaarschte granen ontbieden, wanneer hy de zekerheid mist, die ten allen tyde weder vry te kunnen verzenden, waarheen hem goeddunkt? Ten slotte, lukt niet elke maatregel van dien aard noodwendig overeenkomstige maatregelen uit van vreemde regeringen? Zal, indien wy ons, ook voor een oogenblik, in eenigzins ruimere omstandigheden bevinden, dan een of meerdere onzer naburen, eene kleingeestige bekrompenheid, waardoor wy hun toestand verslimmeren, hen niet evenzeer bewegen, in een tegengesteld geval, ten onzen opzichte hetzelfde te doen? Zal aan hem, die den uitvoer verhindert, alzo vroeger of later niet de uitspraak van den franschen fabeldichter bewaarheid worden, "dat hy, die in voorspoed alleen aan zich zels denkt, in tyd van nood geen vrienden heeft."

Wy meenen hiermede genoeg gezegd te hebben, om het stelsel van vryen handel, ook in de eerste levensbehoeften, onder alle tyden en omstandigheden, aan onze lezers te doen kennen als een stelsel, berustende op gezond verstand, op recht en billykheid; door welke getrouwe, voortdurende toepassing de wetgeving veel kan toebrengen, om levensnoodwendigheden niet slechts voor allen beter koop verkrygbaar te doen worden, maar ook, om door uitbreiding van het veld des arbeids, aan de arbeidende klassen meerdere gelegenheid te verschaffen om van die voordelen party te trekken.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 28 November 1854.

NAMENS den Heer Gouverneur a. i. dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat by beschikking van den 24 dezer No. 749 aan den heer *George William Delagarde*, op diens verzoek, onder nadere goedkeuring, een eervol ontslag is verleend als opzigter der zoutpannen te Bossire belast met de functie van Loods voor de ankerplaatsen op de lage westkust aldaar, en dat ter vervulling der daardoor ontstane vacature, mede onder nadere goedkeuring, als zoodanig is benoemd: de heer *Philip Frederik Craane*; het een en ander in te gaan met den 1 December e. k.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 28 November 1854.

TEN gevolge van ontvangene zekere berichten dat de Cholera te *St. Kitts* en in *Cumana* heerscht, is by beschikking van den Heer Gouverneur a. i. dezer kolonie, van den 25 dezer No. 755 bepaald: dat de vaartuigen komende van die plaatsen, in quarantaine naar Klein Curacao zullen worden verwozen.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 28 November 1854.

BY beschikking van den Heer Gouverneur a. i. dezer kolonie, in dagtekening van gisteren No. 756, is de Heer *B. Jesurun Jr.*, ten gevolge van zyn verzoek, verschoond van de aanneming van het lidmaatschap in de Regtbank, hem by beschikking van den 23 dezer No. 747 opgedragen, en ter vervulling der bestaande vacature, onder nadere goedkeuring, tot lid in gemeld regterlyk collegie benoemd de Heer *P. T. Kraft*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 28 November 1854.

AAN het Bestuur dezer kolonie gelieken zynde dat de Cholera op het eiland *Navis* sedert lang heeft opgehouden, zoo is by beschikking in dagtekening van heden, No. 760, de quarantaine welke bepaald was voor vaartuigen komende van dat eiland, opgeheven.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie

DERDE AFKONDIGING.

1854.

No. 49. Nov. 18. van den slaaf *Bastiaan*, oud 46 jaren, zoon van *Markita*, toebehoorende aan *C. L. van Uytrecht*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

BEKENDMAKING.

DE Commissie benoemd by Gouvernements beschikking dd. 29 November jl. No. 764, tot het aanhooren van en beslissen over de belangen der leden van de korpsen Schutterij en Landstorm, die wegens ziekte, lichaamsgebreken, of vyftigjarigen ouderdom, van het presteren van persoonlyke dienst zouden wenschen vrygesteld te worden, zal tot dat einde zitting nemen in de Raadzaal ten Gouvernements huize, op Maandag, den 11 dezer, des voormiddags te elf ure.

Curacao den 1 December 1854.

De Kapitein fungerende
Kommandant der Schutterij,
J. A. QUAST.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving

WEGENS de levering als volgt, voor by het Gouvernement aannemelyke aanbiedingen der natemeldene artikelen, welke successively mogten benoodigd zyn.

Gedurende de eerste drie maanden van 1855.
Wp. en pp. ribben, balken en planken per voet.

Onderscheidene verwwaren.

Gekookte en angekookte lynolie, per pint.

Kokosnoot olie, per pint.

Vlaggen en Wimpels.

Nederlandsche 4½ en 3 kleeds vlaggen,

Blaauwe, Roode en Geele 3 kleeds do.

Wimpels (per el) van onderscheidene

kleuren.

Spykers in soorten, per pond.

Yzeren banden, per pond.

Teer, per pint en per ton.

Rum, per pint.

overigens

By contract gedurende het geheele jaar 1855.

a. diverse benoodigheden ten behoeve van het Militaire Hospitaal.

b. diverse benoodigheden ten behoeve van het Lazarus en krankzinnigen huis.

c. lampolie, ten behoeve van het Militaire Garnizoen, het Lazarus en krankzinnigen huis en de politie wacht, per pint.

d. drinkbaar putwater, ten behoeve der forten Amsterdam en Rif, der bezetting op het fort Beukenburg en van het Militaire Hospitaal,

en verder

e. wegens het bakken van brood, ten behoeve van het Militaire Garnizoen, enz.

De genen, die hierin gading hebben, gelieven op Dingsdag, den 19 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot, hunne inschryvingsbiljetten in te leveren ter ommelde Administratie, alwaar men zich omtrent de wyze van levering als anderszins zal kunnen informeren.

Curacao den 1 December 1854.

De waarnemende Administrateur
van Financien,
GORSIRA.

DE ondergeteekende ambtenaar interdicteert, op verzoek van den Heer *W. C. JONES*, eigenaar der plantadje *Klein Piscadera* (a) *RAPHAEL*, het maken van gebruik van den weg, welke door deszelfs gehoemden tuin sedert eenigen tyd, strydig met zyne bedoelingen en zynen wil, is aangesteld. De weg, hierin bedoeld, begint boven het perceel "NANA" genaamd en eindigt by de gronden van de plantadje *Groot Piscadera*.

Curacao den 30 November 1854.

De Procureur des Konings,
Mr. H. W. DE QUARTEL.

DE ondergeteekende Kunst schilder brengt door dezen weg ter kennis der ingezetenen van Curacao, dat hy gedurende zyn verlyf alhier zich opledig wil houden met het vervaardigen van portretten. Zy die geneen wenschen zyn van deze gelegenheid gebruik te maken, kunnen zich daartoe vervoegen aan het Schoel lokaal der Maatschappy, van des morgens acht tot des namiddags drie ure.

Curacao den 1 December 1854.
H. A. MELLINK.

DE ondergeteekende verzoekt hierby al degenen, die hem schuldig zyn tot ultimo April dj. om hunne rekeningen ten spoedigste te komen voldoen, ten einde alle onaangenaamheden te vermyden.

Curacao den 1 December 1854.

G. W. HELLMUND.

DE ondergeteekende verzoekt by dese voor de laatste maal al degenen, die hem schuldig zyn om hunne rekeningen uiterlyk den 20 dezer maand te komen voldoen, ten einde alle geregelyke vervolgingen te voorkomen.

Curacao den 1 December 1854.

A. CAPRILES.

LOTERY

ten behoeve der Maatschappy "HULPBETOON AAN VLYTIGE ARMOEDE."

DE ondergeteekende belast met den verkoop der biljetten van de bovengenoemde Lotery, maakt hierby bekend, dat behalve heele, ook ½ nummers tegen f 1. 25 voor de eerste trekking te koop zyn. De trekking zal plaats hebben op den 28 dezer.

Curacao den 1 December 1854.

A. CURIEL.

Publieke Verkoop

op Woensdag den 20 December 1854.

DE ondergeteekende testamentaire executor in den boedel en de nalatenschap van wylen *Mevrouw Deweduwe DAVID HENRIQUEZ JULIAO* zal op bovengemelden dag vóór het pakhuis van den Heer *JACOB A. JESURUN*, Heerenstraat No. 24, doen verkoopen:

EEN HUIS staande en gelegen in de Willemstad in de dwarsteeg van de Windstraat onder No. 197, en EENIGE SLAVEN, aankomende den gemelden boedel.

Het Huis zal te bezigtigen zyn van den 11 dezer tot den verkoopdag.

Curacao den 1 December 1854.

ISAAC HENRIQUEZ JULIAO.

TE KOOP

by G. W. Hellmund,

Groene en Zwarte Thee (prima kwaliteit), Stearine, Cognac, Extra-Vin, Cognac, en f. 25 van 18 halve flesschen. Likeuren, Kirsch en Bitter van *Wynand Fockinck*, Hollandsch Bier in manden van 25 kruiken, Engelsche Ale in kisten van 48 heele en in do. van 48 halve flesschen, Seltzerwater, Mûssat wyn, Genua olie, Suprafyn Hollandsch Blauw Lak, fya wit en geocouleurd Neteldoek, Zyde Zakdoeken, Aarde en Glaswerk, Morudos, Houweelen, Strykzera, enz.

Curacao den 1 December 1854.

TE KOOP

by D. C. Henriquez & Son,

Heerenstraat, Pakhuis No. 43,

ONDSCHIEDENE SOORTEN
BESTE HAVANNA SIGAREN.

Curacao den 1 December 1854.

TE KOOP

by S. E. L. Maduro,

GROOTE AMERIKAANSCH E-ZELSKAREN — AMERIKAANSCH HOOI in pakjes, enz.

Curacao den 24 November 1854.

TE KOOP

by G. I. Hoyer,

SPERMACEETIE KAARSEN
in kistjes van 12 lb.

Curacao den 24 November 1854.

TE KOOP

by HERMAN C. HENRIQUEZ & Co.,
Heerenstraat No. 40.

ALLERBESTE HAVANA SIGAREN.

Curacao den 24 November 1854.

TE KOOP

tegen zeer billijke pryzen.

EEN groot assortiment AMERIKAANSCHES STOELN — FAMILY BEEF in ½ vaten en by het pond — INGELEGDE AMERIKAANSCHES OESTERS in potten — DE AYERS VERMAARDE BORST BALSEM en ZUIVERENDE PILLEN, aanbevolen door de geneeskundige faculteit.

Curacao den 24 November 1854.

LEWIS HORAN.

Gedrukt ter Drukkery van

A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wv.